

ПОЛИТИКА ЗА СДЕЛКИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ И СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Чл.1. (1) Съветът на директорите на "ВИПОМ" АД (наричано още "Дружеството") предварително проучва и одобрява осъществяването на сделки от Дружеството или неговите дъщерни предприятия, които могат да окажат съществено влияние върху финансовите позиции на Групата на Дружеството.

(2) Решенията за инвестиции в други дружества се придружават от обосновани и мотивирани становища и анализ на очаквания ефект.

Чл.2. Съветът на директорите обръща специално внимание на сделките, в които един или повече от неговите членове имат собствен интерес или на свързани с тях лица. Ако член на Съвета на директорите или свързано с него лице е заинтересовано от поставен на разглеждане въпрос, той уведомява писмено председателя на Съвета и не участва във вземането на съответното решение. Заинтересованият член на Съвета на директорите не се опитва да влияе по какъвто и да е начин на решението по тази сделка. Съветът на директорите взема решението при установяване на определени критерии за обективната справедливост на сделката, интереса на мениджърите в нея, евентуалната бъдеща полза за акционерите и обосновава степента на значимост на сделката за интересите и постигане на целите на Дружеството. В решението се посочват съществените условия на сделката, включително страни, предмет и стойност, очаквана печалба, както и в чия полза се извършва сделката.

Чл.3. (1) Членовете на Съвета на директорите, включително лицата - представители на юридическо лице, което е член на Съвета, без да бъдат изрично овластени за това от Общото събрание на акционерите на "ВИПОМ" АД, не могат да извършват сделки, в резултат на които:

1. Дружеството придобива, прехвърля, получава или предоставя за ползване или като обезпечение под каквато и да е форма активи на обща стойност над:

а) една трета от по-ниската стойност на активите съгласно последния одитиран или последния изготвен счетоводен баланс на Дружеството;

б) 2 (две) на сто от по-ниската стойност на активите съгласно последния одитиран или последния изготвен счетоводен баланс на Дружеството, когато в сделките участват заинтересовани лица;

2. възникват задължения за Дружеството към едно лице или към свързани лица на обща стойност над стойността по т. 1, буква "а", а когато задълженията възникват към заинтересовани лица или в полза на заинтересовани лица - над стойността по т. 1, буква "б";

3. вземанията на Дружеството към едно лице или към свързани лица надхвърлят стойността по т. 1, буква "а", а когато длъжници на дружеството са заинтересовани лица - над 50 на сто от стойността по т. 1, буква "б";

4. Дружеството участва в учредяването или в увеличаването на капитала на дружество или извършва допълнителни парични вноски в дружество с активи на обща стойност над десет на сто от по-ниската стойност на активите съгласно последния одитиран или последния изготвен счетоводен баланс на публичното дружество;

5. Дружеството участва в учредяването или в увеличаването на капитала на други дружества или извършва допълнителни парични вноски в дружества с активи на обща стойност под прага по

ПОЛИТИКА ЗА СДЕЛКИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ И СВЪРЗАНИ ЛИЦА

т.4, ако общата им стойност в рамките на една календарна година е над стойността по т. 1, буква "а";

6. се прехвърля търговското предприятие на дружеството или се прехвърлят права, задължения или фактически отношения, обособени като търговско предприятие;

7. Дружеството прехвърля, предоставя за ползване или като обезпечение на дъщерно дружество активи на обща стойност над десет на сто от по-ниската стойност на активите съгласно последния одитиран или последния изготвен счетоводен баланс на публичното дружество.

(2) Сделките на Дружеството с участие на заинтересовани лица, извън посочените в ал. 1, подлежат на предварително одобрение от Съвета на директорите.

(3) Лицата, които управляват и представляват дъщерно на "ВИПОМ" АД непублично дружество, включително лицата, представители на юридическо лице, което е член на управителния орган на такова дружество, без предварително одобрение от Съвета на директорите на "ВИПОМ" АД не могат да извършват сделки, в резултат на които дъщерното дружество:

1. прехвърля, предоставя за ползване или като обезпечение под каквато и да е форма дълготрайни активи на обща стойност над:

а) една трета от по-ниската стойност на активите съгласно последния одитиран или последния изготвен счетоводен баланс на дъщерното дружество;

б) две на сто от по-ниската стойност на активите съгласно последния одитиран или последния изготвен счетоводен баланс на дъщерното дружество, когато в сделките участват заинтересовани лица;

2. участва в учредяването или в увеличаването на капитала на дружество или извършва допълнителни парични вноски в дружество с активи на стойност над праговете по т. 1.

(4) Стойността на придобиваното и получаваното за ползване имущество по ал. 1, т. 1 и 7 е уговорената цена, а на прехвърляното и предоставяно за ползване или като обезпечение имущество - по-високата между пазарната му цена и стойността му съгласно последния одитиран финансов отчет на дружеството. Пазарна цена по изречение първо е цената, определена съгласно оценка на независими оценители по чл. 5 от Закона за независимите оценители. Стойността на имуществото, предмет на сделките по ал. 3, е по-високата стойност съгласно последния одитиран или последния изготвен счетоводен баланс на дъщерното дружество. В стойността на задълженията и вземанията по ал. 1, т. 2 и 3 се включват и договорените лихви. Когато предмет на сделки по ал. 1 и 3 са ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, те се оценяват по текуща пазарна цена в случай на придобивни сделки, а в останалите случаи - по пазарна цена, ако тя е по-висока от стойността съгласно последния одитиран финансов отчет на дружеството.

(5) Сделки, които поотделно са под праговете по ал. 1, т. 1 - 4, 6 и 7 и ал. 3, но в съвкупност водят до имуществена промяна, надвишаваща тези прагове, се разглеждат като едно цяло, ако са извършени в период три календарни години и в полза на едно лице или на свързани лица, съответно ако страна по сделките е едно лице или свързани лица. В тези случаи на одобрение от Общото събрание на акционерите, съответно при сделки по ал. 3 - от Съвета на директорите на "ВИПОМ" АД подлежи действието или сделката, с които се преминават праговете по ал. 1 и 3.

(6) Заинтересовани лица са членовете на управителните и контролните органи на "ВИПОМ" АД, лицата - представители на юридически лица, членове на тези органи, прокуристите (ако има такъв), лица, които пряко и/или непряко притежават най-малко 25 на сто от гласовете в Общото събрание на Дружеството или го контролират, а при сделки на дъщерно дружество - членовете на управителните и контролните му органи, лицата - представители на юридически лица, членове на такива органи, неговият прокурист, лица, които пряко и/или непряко притежават най-малко 25 на сто от гласовете в общото събрание на дружеството, различни от "ВИПОМ" АД, както и свързаните с тях лица, когато те:

ПОЛИТИКА ЗА СДЕЛКИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ И СВЪРЗАНИ ЛИЦА

1. са страна, неин представител или посредник по сделката или в тяхна полза се извършват сделките или действията, или
  2. притежават пряко и/или непряко поне 25 на сто от гласовете в общото събрание или контролират юридическо лице, което е насрещна страна, неин представител или посредник по сделката или в чиято полза се извършват сделките или действията;
  3. са членове на управителни или контролни органи, представители на юридически лица, членове на такива органи или прокуристи на юридическо лице по т. 1 и 2.
- (7) Получаването или предоставянето за ползване под каквато и да е форма на дълготрайни активи от страна на "ВИПОМ" АД трябва да бъде извършено при условията и по реда на договор за съвместно предприятие по Глава VIII, Раздел III на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (за краткост по-долу - "ЗППЦК"), ако имуществото:
1. се предоставя на дружество, което притежава пряко или непряко най-малко 25 на сто от гласовете в общото събрание на "ВИПОМ" АД, или го контролира, или е свързано с него лице; и
  2. служи за осъществяване на основната дейност на "ВИПОМ" или на съществена част от нея.
- (8) Ако условията по ал. 7, т. 1 и 2 възникнат след предоставяне на имуществото за ползване, Дружеството и насрещната страна са длъжни незабавно да предприемат действия по сключване на договор за съвместно предприятие, включително в едномесечен срок да отправят искане по чл. 126в от ЗППЦК до заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“.
- (9) Разпоредбата на ал. 1 и 3 не се прилага в случаите:
1. на сделки, извършени при осъществяване на обичайната търговска дейност на дружеството, включително при сключване на договори за банкови кредити и предоставяне на обезпечения, освен ако в тях участват заинтересовани лица, с изключение на сделките по т. 2;
  2. на сделки по ал. 1, т. 4 и 5, извършени при осъществяване на обичайната търговска дейност на дружеството, когато сделката се извършва в полза на дъщерно дружество и не се надвишава прагът по ал. 1, т. 1, буква "а";
  3. когато е налице договор за съвместно предприятие.
- (10) Обичайна търговска дейност по ал. 9, т. 1 е съвкупността от действия и сделки, извършвани от Дружеството в рамките на предмета му на дейност и съобразно обичайната търговска практика, без сделките и действията, които произтичат от извънредни обстоятелства.
- (11) Сделките, извършени в нарушение на ал. 1 - 10, са нищожни.

Чл.4. (1) За да бъде овластен от Общото събрание на акционерите да извърши сделка по чл.3, ал.1, Съветът на директорите представя пред Общото събрание на акционерите на "ВИПОМ" АД мотивиран доклад за целесъобразността и условията на тези сделки. Докладът е част от материалите, предоставяни на акционерите при свикване на Общото събрание и включва най-малко следната информация:

1. описание на предложената сделка, включително нейния предмет, стойност, в чия полза се извършва сделката и другите съществени елементи, необходими, за да е пълна информацията и да не е подвеждаща;
2. в случаите по чл. 3, ал. 5 - описание на сделките, с посочване за всяка от сделките на предмета, стойността и в чия полза е извършена;
3. името, съответно наименованието на страната по сделката; за сделки със заинтересовани лица, съответно с участие на заинтересовани лица - имената, съответно наименованията на лицата, които са заинтересовани лица по чл. 3, ал. 6, причините, поради които те са заинтересовани лица, и естеството на интереса им към сделката;
4. относно сделки със заинтересовани лица - пазарната оценка на сделката по ал. 6;
5. описание на икономическата изгода на Дружеството от предложената сделка.

ПОЛИТИКА ЗА СДЕЛКИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ И СВЪРЗАНИ ЛИЦА

- (2) Ако оповестяването на определени данни за сделката би могло да доведе до съществени вреди за Дружеството, тези данни не се включват в доклада на управителния орган.
- (3) Общото събрание на дружеството взема решение по чл. 3, ал. 1 в случаите на придобиване или разпореждане с дълготрайни активи с мнозинство 3/4 от представения капитал, а в останалите случаи - с обикновено мнозинство.
- (4) Управителният орган на дъщерното дружество представя на Съвета на директорите на "ВИПОМ" АД искане за одобрение по чл. 3, ал. 3, както и информацията относно целесъобразността и съществените условия на сделката, включително страни, предмет, стойност, срок и участие на заинтересовани лица, както и съответните счетоводни баланси, стойностите от които са използвани във връзка с преценката за преминаването на съответния праг по чл. 3, ал. 3. В случай че оповестяването на определени данни за сделката би могло да доведе до съществени вреди за дъщерното дружество, данните не се включват в информацията по изречение първо и това обстоятелство се оповестява. "ВИПОМ" АД уведомява Комисията за финансов надзор за отправеното искане и предоставя получените документи и информация в срок 4 работни дни от получаването им.
- (5) При вземане на решение по чл. 3, ал. 1 заинтересованите лица не могат да упражняват правото си на глас. Заинтересованите членове на Съвета на директорите не участват във вземането на решения по чл. 3, ал. 2 и 3.
- (6) Сделките по чл. 3, ал. 1, т. 1 и ал. 2, в които участват заинтересовани лица, могат да бъдат извършвани само по пазарна цена. Оценката се извършва от Съвета на директорите, а в случаите по чл. 114, ал. 1, т. 1, буква "б" - от определени от него независими оценители по чл. 5 от Закона за независимите оценители.
- (7) Решението по ал. 4 следва да посочва съществените условия по сделката, включително срок, страни, предмет и стойност, в чия полза се извършва сделката. В случай че решението не посочва конкретна насрещна страна по сделката, изчисляването за целите на чл. 3, ал. 1 и 3 се извършва при прилагане на праговете за сделки с участието на заинтересовани лица. Решението може да не посочва конкретна стойност на сделката, при условие че са посочени минимална и максимална стойност, като в този случай изчисляването за целите на чл. 3, ал. 1 и 3 се извършва спрямо максималната стойност.
- (7) Дружеството е длъжно да оповести сключените сделки по чл. 3, ал. 3 в 7-дневен срок от узнаването им чрез предоставяне на регулираната информация за тях на Комисията за финансов надзор и обществеността.

Чл.5. (1) Членовете на Съвета на директорите и контролните органи на "ВИПОМ" АД, неговият прокурист (ако има такъв) и лицата, които пряко или непряко притежават най-малко 25 на сто от гласовете в общото събрание на Дружеството или го контролират, са длъжни да декларират пред Съвета на директорите, Комисията за финансов надзор и "Българска фондова борса - София" АД информация:

1. за юридическите лица, в които притежават пряко или непряко поне 25 на сто от гласовете в общото събрание или върху които имат контрол;
2. за юридическите лица, в чиито управителни или контролни органи участват, или чиито прокуристи са;
3. за известните им настоящи и бъдещи сделки, за които считат, че могат да бъдат признати за заинтересовани лица.

(2) Членовете на Съвета на директорите и контролните органи на Дружеството и неговият прокурист са длъжни да декларират обстоятелствата по ал. 1 в 7-дневен срок от избирането им, а лицата, които пряко или непряко притежават поне 25 на сто от гласовете в общото събрание на Дружеството или го контролират - в 7-дневен срок от придобиване на гласовете, съответно на

ПОЛИТИКА ЗА СДЕЛКИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ И СВЪРЗАНИ ЛИЦА

контрола. Лицата по изречение първо са длъжни да актуализират декларацията в 7-дневен срок от настъпване на съответните обстоятелства.

Чл.6. (1) Съветът на директорите следи осъществяването от Дружеството за всяка една от последните три години сделки в полза на едно лице или на свързани и заинтересовани лица, които поотделно не са под законоустановените прагове, да не доведат в съвкупност до имуществена промяна, надвишаваща тези прагове. При индикации за настъпване на подобно обстоятелство, Съветът на директорите предприема действия за свикване на извънредно Общо събрание на акционерите с цел получаване на предварително одобрение от Общото събрание на акционерите или други мерки за предотвратяване евентуалното нарушение на законоустановените прагове.

(2) Дружеството разкрива своевременно и пълна информация относно предприетите от членовете на Съвета на директорите действия по сключване на сделки и/или разпореждане с активи с над определена от закона стойност, за които са овластени от Общото събрание на акционерите, постигнатите резултати и друга важна информация, която не представлява вътрешна информация.

Чл.7. Когато публикува проспект за предлагане на ценни книжа, Дружеството предоставя информация за акционерите със значително участие и данни за сделките със заинтересовани лица. Тази информация се публикува и в резюмето на проспекта за публично предлагане на ценни книжа.

Чл.8. Когато публикува проспект за предлагане на ценни книжа, Дружеството предоставя информация дали е налице разводняване на стойността на акциите, а именно когато има или би могло да има съществена разлика между цената на ценните книжа при публичното предлагане и цената, която членовете на Съвета на директорите или свързани с тях лица са заплатили за акции на емитента през последните 5 години или които те имат правото да придобият, като в този случай се посочва сравнителна информация между цената, по която инвеститорите ще придобият ценни книжа при публичното предлагане, и цената, по която са придобили или ще придобият ценни книжа посочените лица.

Чл.9. Никое лице няма право:

1. да участва или да се опитва да участва в злоупотреба с вътрешна информация;
2. да препоръчва или склонява друго лице да участва в злоупотреба с вътрешна информация; или
3. незаконно да разкрива вътрешна информация.

Чл.10. Никое лице няма право да участва или да се опитва да участва в манипулиране на пазара.

Чл.11. (1) "ВИПОМ" АД или всяко лице, действащо от негово име или за негова сметка:

1. изготвя списък на всички лица, които имат достъп до вътрешна информация и които работят за тях по силата на трудов договор или по друг начин изпълняват задължения, чрез които имат достъп до вътрешна информация, като например консултанти, счетоводители или агенции за кредитен рейтинг (списък на лицата с достъп до вътрешна информация);
2. своевременно актуализира списъка на лицата с достъп до вътрешна информация в съответствие с ал. 4; както и
3. предоставя списъка на лицата с достъп до вътрешна информация на Комисията за финансов надзор възможно най-бързо при поискване.

(2) "ВИПОМ" АД или всяко лице, действащо от негово име или за негова сметка, предприема всички разумни мерки, за да гарантира, че всяко лице от списъка на лицата с достъп до вътрешна информация признава писмено приложимите правни и регулаторни задължения и е запознато с санкциите, приложими при злоупотреба с вътрешна информация и незаконно разкриване на

ПОЛИТИКА ЗА СДЕЛКИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ И СВЪРЗАНИ ЛИЦА

вътрешна информация. Когато друго лице, което действа от името или за сметка на "ВИПОМ" АД, поема задачата за изготвяне и актуализиране на списъка на лицата с достъп до вътрешна информация, Дружеството остава изцяло отговорно за спазването на настоящия член. Дружеството винаги запазва правото си на достъп до списъка на лицата с достъп до вътрешна информация.

(3) Списъкът на лицата с достъп до вътрешна информация включва като минимум следната информация:

1. самоличността на всяко лице, което има достъп до вътрешна информация;
2. причината за включването на това лице в списъка на лицата с достъп до вътрешна информация;
3. датата и часа, когато това лице е получило достъп до вътрешна информация; и
4. датата, на която е създаден списъкът на лицата с достъп до вътрешна информация.

(4) "ВИПОМ" АД или всяко лице, действащо от негово име или за негова сметка, актуализира списъка на лицата с достъп до вътрешна информация своевременно, като включва и датата на актуализиране при следните обстоятелства:

1. когато е налице промяна в причината, поради която някое лице вече е включено в списъка на лицата с достъп до вътрешна информация;
2. когато има ново лице с достъп до вътрешна информация, което трябва следователно да бъде добавено към списъка на лицата с достъп до вътрешна информация; и
3. когато дадено лице престане да има достъп до вътрешна информация.

Всяка актуализация указва датата и часа на настъпване на промяната, наложила актуализацията.

(5) "ВИПОМ" АД или всяко лице, действащо от негово име или за негова сметка, съхранява списъка на лицата с достъп до вътрешна информация за срок от най-малко пет години след изготвянето или актуализацията му.

Чл.12. (1) Членовете на Съвета на директорите и лицата, тясно свързани с тях, уведомяват писмено Дружеството и Комисията за финансов надзор за всяка сделка, извършена за тяхна собствена сметка, с издадени от "ВИПОМ" АД акции или други финансови инструменти, свързани с тези акции, когато стойността на тези сделки надхвърля 5000 EUR в рамките на една календарна година. Уведомяването се извършва в срок не по-късно от 3 работни дни от сключването на сделката, с която се преминава посоченият праг.

(2) АLINEЯ 1 се прилага за всяка последваща сделка след достигането на обща сума от 5 000 EUR в рамките на една календарна година. Прагът от 5 000 EUR се изчислява чрез прибавяне без нетиране на всички сделки, посочени в алинея 1.

Чл.13. (1) Сделките по чл.12, подлежащи на уведомяване, включват също:

1. залагане или заемане на финансови инструменти, извършено от или от името на лице, което изпълнява ръководни функции, или лице, тясно свързано с такова лице, както е посочено в параграф 1;
2. сделките, предприети от лица, натоварени професионално с организирането или извършването на сделки или от всяко друго лице, от името на лице, което изпълнява ръководни функции, или лице, тясно свързано с такова лице, както е посочено в параграф 1, включително когато се упражнява преценка;
3. сделки по животозастрахователна полица, определени в съответствие с Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, когато:
  - а). титулярят на полицата е лице, което изпълнява ръководни функции, или лице, тясно свързано с такова лице;
  - б). инвестиционният риск се поема от титуляря на полицата, и

ПОЛИТИКА ЗА СДЕЛКИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ И СВЪРЗАНИ ЛИЦА

в). титулярят на полицата има право за вземане на инвестиционни решения относно конкретни инструменти в животозастрахователната полица или за извършването на сделки по отношение на специфични инструменти за тази животозастрахователна полица.

(2) За целите на алинея 1 т.1 залог или други подобни обезпечения на финансови инструменти във връзка с депозиране на финансови инструменти в попечителска сметка не изискват уведомление, освен ако и до този момент този залог или друго обезпечение са предназначени да осигурят специфично кредитно облекчение.

Чл.14. Без да се засягат членове 9 и 10, лицата, които изпълняват ръководни функции в Дружеството, не сключват сделки за собствена сметка или за сметка на трета страна, пряко или косвено, по отношение на акциите или дълговите инструменти на Дружеството или на дериватите или други финансови инструменти, свързани с тях, по време на забранителен срок от 30 календарни дни преди обявяването на междинния финансов отчет или в заключителния доклад в края на годината, които Дружеството е задължено да оповестява публично съгласно правилата на мястото на търговия, където са допуснати до търговия акциите му ("Българска фондова борса - София" АД) или националното право.

Чл.15. Без да се засягат членове 9 и 10, Дружеството може да позволи на лице, което изпълнява ръководни функции в него, да търгува за своя сметка или за сметка на трета страна през забранителен срок, както е посочено в чл.14:

- а) за всеки отделен случай, поради наличието на изключителни обстоятелства, като например тежки финансови затруднения, които изискват незабавна продажба на акции; или
- б) поради характеристиките на търговията, свързана със сделки, извършени съгласно или свързани със схема за предоставяне на акции на наето лице или със спестовна схема права върху акции или сделки, или сделки, които не водят до промяна на собствеността върху съответната ценна книга.

Настоящата Политика е приета от Съвета на директорите на 08.11.2016 година и става неразделна част от Програмата за прилагане на стандартите, залегнали в Националния кодекс за корпоративно управление.